SODBA SODIŠČA (prvi senat)
z dne 13. januarja 2005*

V zadevi C-254/03 P,

katere predmet je pritožba na podlagi člena 56 Statuta Sodišča, vložena 13. junija 2003,

Eduardo Vieira SA, ki jo zastopata J.-R. García-Gallardo Gil-Fournier in D. Domínguez Pérez, abogados,

tožeča stranka,

druga stranka v postopku je

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopata S. Pardo Quintillán, zastopnica, skupaj z J. Rivas-Andresom, in J. Gutiérrez Gisbertom, avocats, z naslovom za vročanje v Luksemburgu,

tožena stranka na prvi stopnji,

* Jezik postopka: španščina.

SODIŠČE (prvi senat)

v sestavi P. Jann, predsednik senata, N. Colneric (poročevalka), J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič in E. Levits, sodniki,

generalni pravobranilec: A. Tizzano,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 16. septembra 2004

izreka naslednjo

Sodbo

1 S pritožbo Edouardo Vieira SA (v nadaljevanju: SAEV) predlaga razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 3. aprila 2003 v zadevi Vieira in drugi proti Komisiji (T-44/01, T-119/01 in T-126/01, Recueil, str. II-1209, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), kolikor je zavrnila njeno tožbo za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije z dne 19. marca 2001, ki je znižala pomoč, odobreno projektu ARG/ESP/SM/26-94 z namenom ustanovitve skupnega podjetja v okviru Sporazuma med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Republiko Argentino o odnosih na področju morskega ribištva (v nadaljevanju: izpodbijana odločba).

Pravni okvir

Sporazum med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Republiko Argentino o odnosih na področju morskega ribištva

2 Sporazum med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Republiko Argentino o odnosih na področju morskega ribištva (v nadaljevanju: sporazum o ribištvu) je bil v imenu Skupnosti odobren z Uredbo Sveta (EGS) št. 3447/93 z dne 28. septembra 1993 (UL L 318, str.1).

3 Člen 5(1) in (2) sporazuma o ribištvu določa:

„1. Stranki ustvarita ustrezne pogoje za ustanovitev podjetij v Argentini, ki uporabljajo kapital iz ene ali več držav članic Skupnosti, in skupnih podjetij ter mešanih družb v ribiškem sektorju med argentinskimi lastniki ladij in lastniki ladij Skupnosti, s ciljem skupnega izkoriščanja in, kjer je to primerno, predelovanja argentinskih ribolovnih virov skladno s pogoji iz Protokola I ter Prilog I in II.

2. Argentina odobri podjetjem iz odstavka 1 dostop do možnosti ribolova iz Protokola I skladno z določbami Prilog I do IV."

4 Člen 2, točka (e), tega sporazuma „skupno podjetje" opredeljuje kot „podjetje, ustanovljeno skladno z zasebnim pravom, ki obsega enega ali več lastnikov ladij Skupnosti in eno ali več argentinskih fizičnih ali pravnih oseb, ki jih veže pogodba o skupnem podjetju, za izkoriščanje in, kjer je to primerno, predelovanje argentinskih ribolovnih virov, z namenom prednostnega oskrbovanja trga Skupnosti."

5 V skladu s členom 5(3) tega sporazuma ustanovitev skupnega podjetja v načelu vključuje prenos plovila Skupnosti. Slednje se tedaj umakne iz registra Skupnosti.

6 V skladu s členom 6 sporazuma o ribištvu:

„Stranki izbereta projekte za mešane družbe, podjetja Skupnosti s sedežem v Argentini, in skupna podjetja, kot je predvideno s členom 5, ki se jim odobri količine ulova, določene v Protokolu I. Projekte se izbere skladno z metodami in merili iz Priloge III."

7 Člen 7(1) tega sporazuma določa:

„Za spodbujanje ustanovitve podjetij, kot je predvideno s členom 5, so projekti, ki jih stranki izbereta skladno s členom 6, upravičeni do finančne pomoči skladno s Protokolom I."

8 Točka 2 Priloge III k temu sporazumu določa, da države članice projekte za ustanovitev skupnih podjetij predložijo Komisiji „skladno s pravili Skupnosti".

9 V skladu s točko 3 te priloge Skupnost predloži Skupnemu odboru seznam projektov, ki so upravičeni do finančne pomoči. V skladu s to določbo:

„Skupni odbor oceni projekte v glavnem skladno z naslednjimi merili:

a) tehnologija, ki ustreza predlaganim ribolovnim aktivnostim;

b) vrste in ribolovne cone;

c) modernizacija plovil;

d) celotna naložba v projekt;

e) naložba v obrat na kopnem;

f) prejšnje izkušnje lastnika ladje Skupnosti in katerega koli argentinskega partnerja v ribolovnem sektorju."

10 V skladu s točkama 4 in 5 Priloge III k sporazumu o ribištvu projekte na predlog Skupnega odbora odobrita „argentinski pristojni organ in Skupnost".

11 Protokol I tega sporazuma ima naslov „Možnosti ribolova in finančno nadomestilo [...]". Njegov člen 1 določa največje letne možnosti ribolova za vrste, ki so v presežku (patagonski repek, argentinski kratkoplavuti ligenj, patagonska globokomorska trska in/ali repak) in za vrste, ki niso v presežku (argentinski oslič), ki jih določa ta sporazum.

12 Skupnim podjetjem so za omenjene vrste, ki so v presežku, in tiste, ki niso, odobrene količine ulova, določene v Protokolu I (člen 6 sporazuma o ribištvu); ta podjetja so upravičena do finančne pomoči v skladu s tem protokolom (člen 7 tega sporazuma).

13 V ta namen člen 3 tega protokola določa:

„1. [...] Skupnost zagotovi finančno pomoč za ustanovitev skupnih podjetij [...]

To finančno pomoč [...] se plača lastniku Skupnosti za pokritje dela njegovega finančnega prispevka za ustanovitev skupnega podjetja [...] in/ali umaknitev zadevnih plovil iz registra Skupnosti.

2. Z namenom spodbujanja ustanovitve in razvoja skupnih podjetij Skupnost odobri skupnim podjetjem s sedežem v Argentini, finančno pomoč v višini petnajstih (15) odstotkov zneska, plačanega lastniku Skupnosti. [...]

[...]

4. Določbe, ki urejajo vloge za in odobritev pomoči Skupnosti lastniku Skupnosti iz odstavka 1, se določi skladno z ustreznimi veljavnimi pravili Skupnosti.

[...]"

Ureditev Skupnosti na področju skupnih podjetij v sektorju ribištva

14 18. decembra 1986 je Svet sprejel Uredbo (EGS) št. 4028/86 o ukrepih Skupnosti za izboljšanje in spremembo organiziranosti v sektorju ribištva in ribogojstva (UL 376, str. 7). Ta uredba, kot je bila pozneje spremenjena z uredbami Sveta (EGS) št. 3944/90 z dne 20. decembra 1990 (UL L 380, str. 1), št. 2794/92 z dne 21. septembra 1992 (UL L 282, str. 3) in št. 3946/92 z dne 19. decembra 1992 (UL L 401, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 4028/86), v členih od 21a do 21d določa možnost, da Komisija projektom za skupna ribiška podjetja odobri različne oblike finančnih pomoči, katerih znesek je različen glede na tonažo in starost zadevnih plovil, če ti projekti spoštujejo pogoje, ki jih ta določa.

15 „Skupno podjetje“ je v členu 21a Uredbe št. 4028/86 opredeljeno kot podjetje, ustanovljeno v skladu z zasebnim pravom, „ki obsega enega ali več lastnikov ladij Skupnosti in enega ali več partnerjev iz tretje države [...], s ciljem izkoriščanja in, kjer je to primerno, uporabe ribolovnih virov, ki se nahajajo pod oblastjo in/ali jurisdikcijo te tretje države, z namenom prednostnega oskrbovanja trga Skupnosti“. Komisija projektom za skupna podjetja odobri finančno pomoč, „ki je namenjena pokritju finančne udeležbe enega ali več partnerjev Skupnosti, ki je enaka kapitalu, investiranemu v skupno podjetje“ (člen 21c(1)).

16 Člen 44 Uredbe št. 4028/86, ki se je uporabljala do 31. decembra 1993, določa:

„Med celotnim obdobjem programa pomoči Skupnosti organ ali posrednik, ki ga v ta namen določi zadevna država članica, Komisiji na njeno zahtevo predloži vsa dokazila in vse dokumente, ki bi lahko dokazali, da so izpolnjeni finančni in drugi pogoji, ki jih kot nujne določa posamezen projekt. Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 47 odloži, zniža ali ukine pomoč:

— če projekt ni bil izveden v skladu z dogovorom, ali

— če določeni nujni pogoji niso bili izpolnjeni, ali

[...]“

17 S sprejetjem uredb Sveta (EGS) št. 2080/93 z dne 20. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe (EGS) št. 2052/88 v zvezi s finančnim instrumentom za usmerjanje ribištva (UL L 193, str. 1) (ES) št. 3699/93 z dne 21. decembra 1993 o določitvi kriterijev in pogojev glede strukturne pomoči Skupnosti v sektorju za ribištvo in ribogojstvo za predelavo in trženje njegovih proizvodov (UL L 346, str. 1) sta bila upravljanje in financiranje skupnih podjetij vključena v finančni instrument za usmerjanje ribištva (FIUR). Države članice od tedaj naprej same nosijo odgovornost izbire projektov za skupna podjetja, ki jih bodo financirale. Ravno tako prevzemajo nalogo vodenja in nadzora projektov.

18 V skladu s členom 9(1) Uredbe št. 2080/93 se Uredba št. 4028/86 razveljavi s 1. januarjem 1994. Kljub temu se tako slednja kot tudi njeni predpisi za izvajanje še naprej uporabljajo za vloge za finančno pomoč, vložene pred tem datumom.

19 Člen 3(1), tretja alinea, Uredbe Sveta (EGS) št. 4253/88 z dne 19. decembra 1988 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2052/88 glede koordinacije dejavnosti različnih strukturnih skladov med seboj in z Evropsko investicijsko banko ter drugimi finančnimi instrumenti (UL L 374, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2082/93 z dne 20. julija 1993 (UL L 193, str. 20, v nadaljevanju: Uredba št. 4253/88), določa, da pri doseganju ciljev iz člena 1 Uredbe št. 2052/88 Komisija v okviru partnerstva zagotavlja povezanost med pomočjo skladov in programi pomoči s pomočjo proračunskih virov Skupnosti, namenjenih drugim strukturnim dejavnostim. V skladu s členom 24 Uredbe št. 4253/88 po ustrezni preučitvi primera, v katerem „se zdi, da izvrševanje dejavnosti ali ukrepa ne upravičuje ne dela ne celote finančne pomoči, ki mu je bila odobrena“ (odstavek 1), Komisija „lahko zniža ali odloži pomoč za zadevno dejavnost ali ukrep, če se na podlagi preučitve ugotovi nepravilnost ali znatno spremembo, ki vpliva na naravo ali pogoje izvajanja dejavnosti ali ukrepa in ki Komisiji niso bile dane v odobritev“ (odstavek 2).

20 V skladu s členom 54 Uredbe Sveta št. 1260/1999 z dne 21. junija 1999 o splošnih določbah o strukturnih skladih (UL L 161, str. 1) se Uredba št. 4253/88 razveljavi s 1. januarjem 2000. Vendar se ta razveljavitev izvrši „brez poseganja v člen 52(1)". V skladu z zadnjo določbo Uredba št. 1260/1999 „ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo niti na celotni ali delni preklic pomoči, ki jo odobri [...] Komisija na podlagi uredb[e] št. 4253/88 [...]".

Dejanski okvir

21 Dejansko stanje v tožbi na Sodišču prve stopnje je navedeno v izpodbijani sodbi z naslednjim besedilom:

„18 V okviru sporazuma o ribištvu je španska družba [SAEV] predstavila projekt o ustanovitvi skupnega podjetja, imenovanega Vieira Argentina, SA (v nadaljevanju: VASA), ki obsega SAEV in enega argentinskega lastnika plovil. Projekt je urejal ribolov patagonske zobate ribe. Plovilo Skupnosti *Ibsa Cuarto*, pozneje preimenovano v *Vieirasa XII*, naj bi bilo določeno za ta projekt.

19 Komisija je z dopisom z dne 13. oktobra 1994 obvestila SAEV, da projekt ne more biti upoštevan, saj omenjene vrste ni med tistimi, ki jih pokriva sporazum o ribištvu.

20 Španski organi so zato Komisiji z dopisom z dne 20. oktobra 1994 posredovali dokumente, ki so izkazovali spremembo načrta ulova, ki jim ga je posredovala

tožeča stranka. Ta načrt je omenjal ulov vrst, ki so v presežku, določenih s Protokolom I sporazuma o ribištvu: patagonski repek, repak in patagonska globokomorska trska v izključni gospodarski coni (IGC) Argentine.

21 Komisija je z dopisom z dne 8. decembra 1994 obvestila SAEV, da njen projekt ni bil predlagan s strani Skupnega odbora 5. in 6. decembra 1994, saj [je] argentinski družbenik vztraja[l] na tem, da patagonska zobata riba (vrsta, ki v okviru sporazuma o ribištvu ni določena) ostane v načrtu ulova, ki je bil predložen argentinskim organom.

22 SAEV je s telefaksom z dne 12. decembra 1994 Komisijo obvestila, da se je ‚argentinski družbenik 24. novembra 1994 z dopisom, naslovljenim na argentinski generalni direktorat za ribištvo in kmetijstvo, odrekel ribolovu patagonske zobate ribe'.

23 Argentinski organi so projekt odobrili z resolucijo št. 14/95 z dne 14. julija 1995, pri čemer so plovilu *Vieirasa XII* odobrili dovoljenje za ribolov za vrste, ki so v presežku, na podlagi katere je plovilo smelo uloviti 1204 tone repaka, 1204 tone patagonske globokomorske trske, 301 tono patagonskega repka ter 301 tono preostalih vrst.

24 Skupno podjetje VASA je z dopisom z dne 18. julija 1995 argentinskim oblastem predlagalo, naj k dovoljenju za ribolov, odobrenemu na podlagi sporazuma o ribištvu, dodajo še dodatno dovoljenje za ribolov Patagonske zobate ribe.

25 Z Odločbo z dne 25. julija 1995 (v nadaljevanju: Odločba o odobritvi pomoči [...]) je Komisija odobrila finančno pomoč projektu, ki ga je predstavil SAEV (projekt ARG/ESP/SM/26-94) ‚pod pogoji, ki jih določajo določbe sporazuma [o ribištvu] [...], veljavna ureditev Skupnosti ter določbe prilog' (člen 1).

26 Priloga I k Odločbi o odobritvi pomoči z dne 25. julija 1995 določa znesek finančne pomoči, odobrene SAEV, in sicer 1.881.936 ekujev. Ta priloga določa tudi znesek pomoči, odobrene skupnemu podjetju VASA, ki prejme pomoč v znesku 15 % zneska, odobrenega SAEV, in sicer 282.290,4 ekujev. Celotna pomoč za projekt znaša torej 2.164.226,4 ekujev.

27 Priloga I k Odločbi o odobritvi pomoči z dne 25. julija 1995 določa tudi:

‚V podatke, vsebovane v tej prilogi, ne more biti vnesena nobena sprememba brez predhodne odobritve argentinskih organov in Komisije.'

28 Z resolucijo z dne 14. novembra 1995 so argentinski organi plovilu *Vieirasa XII* odobrili končno dovoljenje za ribolov, v katerem so tonaže za vrste, ki so v presežku, znižane na 750 ton repaka, 230 ton patagonske globokomorske trske, 230 ton patagonskega repka, in v katero je vključeno novo dovoljenje za ribolov za 1800 ton Patagonske zobate ribe.

29 Komisija je 27. junija 1996 plačala prvi obrok (80 %) pomoči.

30 Plovilo *Vieirasa XII* je dokončno zapustilo argentinske vode 5. julija 1996 z namenom ribolova v mednarodnih vodah.

31 SAEV je 25. februarja 1977 predložila zahtevo za plačilo preostanka pomoči.

32 Komisija je z dopisom z dne 21. aprila 1998 obvestila SAEV, da bi bil v primeru, če od nje ne dobi zadovoljivega odgovora, lahko uveden postopek za znižanje pomoči Skupnosti. V tem dopisu Komisija meni, da izplutje plovila iz argentinskih voda 5. julija 1996 pomeni kršitev člena 5(1) sporazuma o ribištvu ter člena 3(1) Protokola I tega sporazuma, saj so skupna podjetja ustanovljena s ciljem izkoriščanja in, kjer je to primerno, predelovanja argentinskih ribolovnih virov.

33 SAEV je predložila svoja stališča 19. maja 1998. V tem dopisu je navedla razloge, zaradi katerih meni, da pogoji odobritve pomoči niso bili kršeni.

34 Komisija je z dopisom z dne 9. junija 1999 obvestila SAEV, da meni, da ‚pojasnila v dopisu z dne 19. maja 1998 ne omogočajo sklepanja, da je bila ureditev Skupnosti na tem področju spoštovana, temveč potrjujejo, da je plovilo izplulo iz argentinskih voda 5. julija 1996'. Zaradi tega je Komisija pojasnila, da se je ‚odločila znižati pomoč, odobreno temu projetku'. Dopis je pojasnil način izračuna znižanja in vseboval sklep o povračilu zneska 355.477 eurov. Komisija je navedla, da bo v primeru, da se SAEV ne bi strinjal s predlagano rešitvijo, morala ‚nadaljevati tekoči postopek znižanja ter izterjave'.

35 Temu dopisu je sledila izmenjava dopisov med SAEV (dopisi z dne 16. julija 1999, 21. decembra 1999 ter 5. aprila 2000) in službami Komisije (dopisi z dne 23. septembra 1999 ter 28. februarja 2000). Ravno tako je prišlo do sestankov med predstavniki SAEV in službami Komisije.

36 Komisija je z dopisom z dne 14. septembra 2000 sporočila SAEV, da na podlagi novega izračuna meni, da bi ji moral biti povrnjen znesek 419.446 eurov.

37 SAEV, ki je menila, da ji Komisija protizakonito ni izplačala preostanka pomoči Skupnosti, je Komisijo z dopisom z dne 21. septembra 2000 pisno pozvala, naj to stori.

38 Komisija je z dopisom z dne 16. oktobra 2000 obvestila SAEV, da je postopek znižanja odobrene pomoči plovilu Skupnosti v teku in da naj bi bila odločba s tem v zvezi sprejeta po posvetovanju s Stalnim odborom za ribiško industrijo.

39 Z [izpodbijano odločbo], naslovljeno na Kraljevino Španijo ter SAEV, je Komisija znižala finančno pomoč, ki jo je bila odobrila tej družbi. S členom 2 odločbe je SAEV odrejeno, naj povrne znesek 419.446 eurov. Ta odločba ne omenja morebitnega znižanja pomoči, odobrene skupnemu podjetju VASA.

40 Razlogi [izpodbijane] odločbe se glasijo:

‚2. V skladu s členom 1 [...] Odločbe [o odobritvi pomoči z dne 25. julija 1995] je bila pomoč odobrena pod pogoji, ki jih določajo določbe sporazuma [o ribištvu] [...], veljavna ureditev Skupnosti ter določbe prilog.

3. Sporazum o ribištvu ter zlasti njegov člen 5(1) določa, da je cilj ustanovitve skupnih podjetij v Argentini izkoriščanje argentinskih ribolovnih virov skladno s pogoji iz Protokola I ter Prilog I in II; v skladu z njegovim členom 6 se skupnim podjetjem odobrijo količine ulova, določene v Protokolu I.

4. V točki 3.2.1 dela B obrazca za vlogo za pomoč Skupnosti, izpolnjenega in podpisanega s strani [SAEV], je izrecno navedeno, da Komisija odobri finančno pomoč le projektom, katerih namen je izkoriščanje ribolovnih virov v vodah, ki so pod oblastjo in/ali jurisdikcijo zadevne tretje države.

5. [...]

6. Posledično je odobrena pomoč Skupnosti za ustanovitev zadevnega skupnega podjetja veljala le za ulov ribiške ladje *Ibsa Cuarto*, in sicer vrst, ki so navedene v prilogah k Odločbi [o odobritvi pomoči z dne 25. julija 1995], in sicer repak, patagonski repek in patagonska globokomorska trska, in ki se nahajajo v argentinskih vodah.

7. Plovilo *Ibsa Cuarto* je 5. julija 1996 prenehalo opravljati dejavnosti ribolova v IGC Argentine ter na novo pričelo delovati v mednarodnih vodah, in sicer z ribolovom patagonske zobate ribe, ne da bi o tem predhodno obvestilo Komisijo in pridobilo njeno dovoljenje.'

41 Po opombi, da se je s to situacijo seznanila 2. julija 1997, Komisija v točki 9 [izpodbijane] odločbe sklene, da SAEV ni spoštovala pogojev odobritve finančne pomoči. Nato v točkah od 10 do 13 te odločbe predstavi izračun znižanja zadevne pomoči. Najprej ugotavlja, da je SAEV na podlagi lestvice, ki jo določa Uredba št. 3699/93, zaradi dokončnega prenosa plovila *Vieirasa XII* na skupno podjetje upravičena do pomoči v znesku 688.187 eurov. Preostanek pomoči, ki ji je bila odobrena z Odločbo o odobritvi pomoči z dne 25. julija 1995, torej znaša 1.193.749 eurov (1.881.936 – 688.187). Glede na to, da je bilo plovilo *Vieirasa XII* v argentinskih vodah dejavno le dvanajst mesecev (namesto predvidenih 36), Komisija sklene, da je SAEV upravičena le do tretjine sprva določenega zneska 1.193.749 eurov, torej 397.916 eurov. Celotni znesek tako znižane pomoči torej po mnenju Komisije znaša 1.086.103 eurov (397.916 + 688.187). SAEV, ki je že prejela 80 % pomoči (1.505.549 eurov), mora torej Komisiji povrniti 419.446 eurov."

Postopek pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijana sodba

22 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 8. junija 2001, je SAEV vložila tožbo na razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe.

23 Z izpodbijano sodbo je Sodišče prve stopnje zavrnilo tožbo ter tožeči stranki naložilo plačilo stroškov.

Pritožbeni predlogi

24 SAEV Sodišču predlaga, naj:

— pritožbo sprejme kot dopustno,

— razveljavi izpodbijano sodbo,

— Komisiji naloži plačilo vseh stroškov, priglašenih tako na Sodišču kot na Sodišču prve stopnje.

25 Komisija Sodišču predlaga, naj:

— ugotovi, da je pritožba v prvem pritožbenem razlogu, drugem delu drugega pritožbenega razloga, tretjem in četrtem pritožbenem razlogu očitno nedopustna,

— zavrne pritožbo v celoti ali pa v delu, ki bo sprejet kot dopusten,

— pritožnici naloži plačilo stroškov postopka.

Pritožba

26 V utemeljitev pritožbe SAEV navaja šest tožbenih razlogov na podlagi kršitve prava Skupnosti:

— kršitev sporazuma o ribištvu glede pravne podlage izpodbijane odločbe;

— kršitev sporazuma o ribištvu glede vloge skupnega odbora ter argentinskih organov;

— kršitev sporazuma o ribištvu glede uporabe člena 44 Uredbe št. 4028/86 v postopku znižanja finančne pomoči;

— kršitev sporazuma o ribištvu glede uporabe Uredbe št. 3699/93 pri izračunu zneska znižanja finančne pomoči;

— kršitev sporazuma o ribištvu glede višje sile;

— kršitev sporazuma o ribištvu glede obveznosti pridobitve dovoljenja s strani Komisije za izplutje iz argentinske ribolovne cone.

Prvi tožbeni razlog

Navajanje strank

27 SAEV izpodbija presojo Sodišča prve stopnje v točki 94 izpodbijane sodbe, v skladu s katero „glede na to, da je bila pomoč upravičeno odobrena, med drugim na podlagi Uredbe št. 4253/88, je bila Komisija stvarno pristojna za to, da izpodbijane odločbe sprejme tudi na podlagi te uredbe, zlasti njenega člena 24."

28 Glede te točke SAEV zatrjuje, da je Sodišče prve stopnje nepravilo uporabilo pravo, ko je sprejelo sklep, da je odločitev o odobritvi pomoči sprejeta na podlagi Uredbe št. 4253/88, saj se člen 1 izpodbijane odločbe sklicuje na „veljavno ureditev Skupnosti".

29 Po mnenju SAEV sporazum o ribištvu ne vsebuje nobene druge posebne določbe v zvezi z mogočim znižanjem ali ukinitvijo finančne pomoči. V sami obrazložitvi Odločbe o odobritvi pomoči naj bi bila omenjena le Uredba št. 3447/93 ter naj ne bi bila naveden noben drug predpis Skupnosti. Zdi se torej, da je sporazum o ribištvu načeloma edina pravna podlaga te odločbe.

30 Komisija meni, da je to navajanje nedopustno, saj je v bistvu popolnoma enako tistemu, ki je bilo predstavljeno na prvi stopnji.

31 Glede temelja zlasti navaja, da bi bilo treba, tako kot je presodilo Sodišče prve stopnje, sklicevanje na ureditev Skupnosti, ki se uporabi, razumeti predvsem kot sklicevanje na Uredbo št. 4253/88. Ta uredba naj bi se v skladu s svojim členom 3(1), alinea 3, uporabljala za različne programe pomoči s pomočjo proračunskih virov Skupnosti, namenjenih drugim strukturnim dejavnostim. Finančne pomoči, odobrene za ustanovitev skupnih podjetij v okviru sporazuma o ribištvu, pa naj bi bile strukturne.

Presoja Sodišča

— Dopustnost pritožbenega razloga

32 Treba je poudariti, da so lahko v primeru, ko pritožnica izpodbija razlago ali uporabo prava Skupnosti Sodišča prve stopnje, pravna vprašanja, obravnavana na prvi stopnji, ponovno proučena v postopku pritožbe. Če pritožnik pritožbe ne bi mogel tako utemeljiti na pritožbenih razlogih in navedbah, ki so bile že uporabljene pred Sodiščem prve stopnje, bi namreč pritožbeni postopek delno izgubil smisel (glej sklep z dne 11. novembra 2003 v zadevi Martinez proti Parlamentu, C-448/01 P, Recueil, str. I-13355, točka 39, ter navedeno sodno prakso).

33 Vendar pa iz členov 225 CE, 58, prvi pododstavek, Statuta Sodišča ter 112(1), prvi pododstavek, točka (c), njegovega Poslovnika izhaja, da mora pritožba natančno navajati izpodbijane elemente sodbe, katere razveljavitev se predlaga, kot tudi pravne navedbe, ki posebej utemeljujejo ta predlog (glej zgoraj navedeni sklep v zadevi Martinez proti Parlamentu, točka 40, ter navedeno sodno prakso).

34 V tem primeru je namen prvega pritožbenega razloga nasprotovanje stališču, ki ga je Sodišče prve stopnje sprejelo glede nekega pravnega vprašanja, ki mu je bilo predloženo, in sicer glede pravilne razlage določb sporazuma o ribištvu ter pravilne razlage Odločbe o odobritvi pomoči. SAEV je natančno opredelila nepravilno uporabo prava, ki jo očita Sodišču prve stopnje, ter izpodbijala razlago prava Skupnosti, na katero se je slednje oprlo.

35 Prvi pritožbeni razlog je torej dopusten.

— Utemeljenost pritožbenega zahtevka

36 Člen 3(4) Protokola I sporazuma o ribištvu navaja, da določbe, ki urejajo odobritev pomoči Skupnosti lastniku Skupnosti iz odstavka 1 tega člena, določi skladno z ustreznimi veljavnimi pravili Skupnosti.

37 Tako člen 1(1) Odločbe o odobritvi pomoči določa, da je ta odobrena pod pogoji, ki jih določa zlasti ureditev Skupnosti, ki se uporabi.

38 V drugi uvodni izjavi se ta odločba sklicuje na cilje strukturne politike Skupnosti v sektorju ribištva. Sklicevanje na ureditev Skupnosti, ki se uporabi, iz člena 1 navedene odločbe je treba tako razumeti kot sklicevanje na ureditev glede strukturnih dejavnosti.

39 Člen 24 Uredbe št. 4253/88 z naslovom „Odlog, znižanje in ukinitev pomoči" se nanaša zlasti na strukturne finančne pomoči. Kot izhaja iz člena 3(1) navedene uredbe, se torej ta člen 24 nanaša ne samo na pomoči, ki jih financirajo strukturni skladi, temveč tudi na tiste, ki so financirane s pomočjo proračunskih virov Skupnosti, namenjenih drugim strukturnim dejavnostim, kot so tudi te v obravnavani zadevi.

40 Sodišče prve stopnje je v točki 92 izpodbijane sodbe torej pravilno odločilo, da je sklicevanje na „ureditev Skupnosti, ki se uporabi", treba razumeti zlasti kot sklicevanje na Uredbo št. 4253/88.

41 Iz zgoraj navedenega sledi, da je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti.

Drugi pritožbeni razlog

Navajanje strank

42 Drugi pritožbeni razlog je razdeljen na dva dela.

43 V prvem delu SAEV navaja, da je Sodišče prve stopnje kršilo pravo Skupnosti ter sporazum o ribištvu, ko je presodilo, da se Komisija ni bila dolžna posvetovati s skupnim odborom. Izpodbija presojo Sodišča prve stopnje v točkah 104 in 106 izpodbijane sodbe, v skladu s katero „se sporazum o ribištvu deli na dva sestavna dela: mednarodni sestavni del, in sicer sodelovanje med Skupnostjo in Argentinsko republiko, ter sestavni del Skupnosti, ki vsebuje zlasti financiranje, ki ga Komisija

odobri lastnikom ladij Skupnosti za ustanovitev skupnih podjetij v okviru sporazuma o ribištvu", ter je „odobritev finančne pomoči lastnikom ladij Skupnosti za izbrane projekte enostranski akt Skupnosti in torej spada pod sestavni del Skupnosti sporazuma o ribištvu". SAEV s tem v zvezi opozarja na neki drug sporazum o ribištvu, ki ga je sklenila Skupnost in ki naj bi v nasprotju z zadevnim sporazumom določal veliko bolj omejene pristojnosti skupnega odbora. SAEV sklene, da sodelovanje tega odbora, vsaj glede posvetovanja, ne more biti izključeno.

44 Komisija zlasti odgovarja, da ne sporazum o ribištvu, ne Uredba št. 3447/93, in tudi ne ureditev Skupnosti, ki se uporabi, ne vsebujejo nobene določbe, ki bi za znižanje ali ukinitev finančnih pomoči, ki jih odobri Komisija, nalagala obvezno posvetovanje skupnega odbora.

45 V drugem delu drugega pritožbenega razloga pritožnica navaja, da je Sodišče prve stopnje kršilo pravo Skupnosti ter sporazum o ribištvu, ko je presodilo, da se Komisija ni bila dolžna posvetovati z argentinskimi organi, preden je znižala finančno pomoč. Opozarja, da opomba na dnu strani 1 Priloge I k Odločbi o odobritvi pomoči vsebuje opozorilo, v skladu s katerim „v podatke, vsebovane v tej prilogi, ne more biti vnesena nobena sprememba brez predhodne odobritve argentinskih organov in Komisije". To opozorilo pa naj bi se nanašalo tudi na znesek odobrene pomoči.

46 Komisija meni, da je ta del nedopusten, saj naj bi pritožnica le ponovila navedbe, ki jih je predstavila na Sodišču prve stopnje, ter da je v vsakem primeru neutemeljen.

Presoja Sodišča

47 Ne da bi bilo treba odločati o dopustnosti pritožbenega razloga, je treba ugotoviti, da je ta v vsakem primeru neutemeljen.

48 Kakor je pravilno opozoril generalni pravobranilec v točkah od 52 do 56 ter 62 sklepnih predlogov, je odobritev finančnih pomoči naloga, ki jo sporazum o ribištvu poverja izključno organom Skupnosti.

49 Glede na to, da dolžnost posvetovanja skupnega odbora ali argentinskih organov za tako odobritev ni določena, ni mogoče trditi, da je takšna dolžnost določena za nasprotne akte.

50 Zato je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti.

Tretji pritožbeni razlog

Navajanje strank

51 V tretjem pritožbenem razlogu SAEV navaja, da je Sodišče prve stopnje nepravilno uporabilo pravo, ko je zavrnilo ničnostni tožbeni razlog, ki temelji na uporabi ureditve glede znižanja finančnih pomoči. Navaja, da je Komisija uporabila člen 44 Uredbe št. 4028/86, ki je bila razveljavljena z Uredbo št. 2080/93 (začela veljati

1. januarja 1994). Komisija naj bi se namreč 20. novembra 2000 v skladu s členoma 44 in 47 Uredbe št. 4028/86 posvetovala s stalnim odborom za ribiško industrijo. Dnevni red navedenega odbora naj bi vseboval naslov „Razprava in mnenje z glasovanjem – postopek iz člena 44 Uredbe (ES) št. 4028/86 (upravljalni odbor)". Ta naslov naj bi bil v popolnem nasprotju s sklepi Sodišča prve stopnje, ki naj bi v točki 158 izpodbijane sodbe ugotovilo, da „dejstvo, da se je [bila] Komisija posvetovala z odborom, posvetovanje s katerim je bilo določeno z Uredbo št. 4028/86, ne pomeni, da je bila izpodbijana odločba [...] sprejeta na podlagi te uredbe".

52 Komisija meni, da je ta pritožbeni razlog nedopusten, saj pritožnica po eni strani ponavlja navedbe, predstavljene na Sodišču prve stopnje, po drugi strani pa je ponovno predložila domnevni dokaz, in sicer dnevni red, ki pa ga je Sodišče prve stopnje že obravnavalo.

53 V temelju Komisija ugotavlja, da je bila uporaba postopka iz člena 44 Uredbe št. 4028/86 prostovoljna, pritožnici ni povzročila škode in je pomenila dodatno zagotovilo neodvisnosti.

Presoja Sodišča

54 V tretjem pritožbenem razlogu SAEV izpodbija presojo Sodišča prve stopnje, vsebovano v točki 158 izpodbijane sodbe, ki jo je treba, kolikor do pravnega sklepa pride na podlagi dejstva, šteti za pravno kvalifikacijo, podrejeno nadzoru Sodišča.

55 Vendar pa Sodišče prve stopnje s tem, da je razsodilo, da samo posvetovanje z odborom, določeno z Uredbo št. 4028/86, samo po sebi ne zadošča za vključitev te

uredbe v pravno podlago izpodbijane odločbe, ki je bila sprejeta ob koncu tega posvetovanja, ni nepravilno uporabilo prava.

56 Tretji pritožbeni razlog je torej treba zavrniti kot neutemeljen.

Četrti pritožbeni razlog

Navajanje strank

57 V četrtem pritožbenem razlogu SAEV navaja, da je Sodišče prve stopnje v točki 159 izpodbijane sodbe potrdilo, da je Komisija uporabila lestvico pomoči iz Uredbe št. 3699/93. Vendar pa se po mnenju SAEV Komisija ni po analogiji ravnala po določbah navedene Uredbe, kot to zatrjuje Sodišče prve stopnje v točki 163 sodbe, temveč jo je uporabila neposredno. Posledično naj bi Komisija uporabila dve ločeni uredbi: Uredbo št. 4028/86, v tem primeru njen člen 44, kar zadeva postopek, ter Uredbo št. 3699/93 za izračun zneska znižanja. V resnici pa bi se pri izračunu znižanja sicer morala ravnati po lestvici iz Uredbe št. 3699/93, vendar bi pri tem morala ostati v okvirih sporazuma o ribištvu ter upoštevati lestvice, ki jih ta določa.

58 Uporaba lestvice iz Uredbe št. 3699/93 za družbe, za katere se uporablja režim iz sporazuma o ribištvu, bi povzročala diskriminacijo, kolikor se v primeru skupnih podjetij izhaja iz lestvice, ki je veliko nižja od tiste iz sporazuma o ribištvu.

59 Sodišče prve stopnje naj bi torej nepravilno uporabilo pravo s tem, ko ni potrdilo, da bi morala Komisija znižanje izračunati na podlagi pomoči, ki je bila skupnemu podjetju odobrena v skladu s sporazumom o ribištvu, tako da bi naložila 50 % znižanje, podobno tistemu, ki je določeno z Uredbo št. 3699/93, in da te uredbe ne bi bila smela uporabiti neposredno.

60 Uporaba lestvice iz Uredbe št. 3699/93 naj bi upravičencu nalagala dodatno kazen.

61 Komisija naj ne bi upravičeno uporabila te lestvice, saj naj se sporazum o ribištvu nikjer ne bi skliceval na splošno ureditev glede tega posebnega vprašanja.

62 Komisija opozarja, da je Sodišče prve stopnje v točki 157 izpodbijane sodbe sklenilo, da „za izpodbijano odločbo nista pravna podlaga niti Uredba št. 4028/86 niti Uredba št. 3699/93“. Komisija naj teh uredb ne bi uporabila, ampak naj bi se po njih le ravnala po analogiji.

Presoja Sodišča

63 V četrtem pritožbenem razlogu SAEV v bistvu navaja, da naj bi Sodišče prve stopnje nepravilno uporabilo pravo s tem, ko ni potrdilo, da Komisija ne bi smela neposredno uporabiti Uredbe št. 3699/93.

64 Vendar pa SAEV ne ugovarja presoji Sodišča prve stopnje iz točke 163 izpodbijane odločbe, v skladu s katero naj bi bila Komisija pri računanju končnega zneska pomoči, dolgovane pritožnici, vezana le na načelo sorazmernosti.

65 Tako je torej Sodišče prve stopnje le na podlagi načela sorazmernosti ugotovilo, da se je Komisija lahko pravilno po analogiji ravnala po določbah Uredbe št. 3699/93 za določanje zneska, dolgovanega pritožnici iz naslova prenosa plovila.

66 SAEV sicer zatrjuje, da je Sodišče prve stopnje s tem, ko je potrdilo, da je Komisija upravičeno uporabila lestvico iz Uredbe št. 3699/93, nepravilno uporabilo pravo, vendar pa ni navedlo, na kakšen način naj bi ta uporaba pomenila kršitev načela sorazmernosti.

67 Četrti pritožbeni razlog je torej treba zavrniti.

Šesti pritožbeni razlog

Navajanje strank

68 S šestim pritožbenim razlogom, ki ga je treba obravnavati pred petim, SAEV Sodišču prve stopnje očita, da je kršilo sporazum o ribištvu, ko je v točkah 124 in 125

izpodbijane sodbe ugotovilo, da je bila pritožnica dolžna obvestiti Komisijo o problemih, na katere je naletela pri izvajanju projektov, in da bi morala pred zapustitvijo argentinske ribolovne cone pridobiti predhodno odobritev Komisije, čeprav je pridobila izrecno dovoljenje pristojnega argentinskega organa, ki bi moral Komisijo o tem stanju obvestiti na sestankih skupnega odbora.

69 Trditev Sodišča prve stopnje v točki 124 izpodbijane sodbe, da bi pravilna informacija Komisiji lahko omogočila sprejetje morebitnih ukrepov za prilagoditev sporazuma o ribištvu novim okoliščinam v skladu z njegovim členom 9(1), naj ne bi bila sprejemljiva. Komisija naj bi bila namreč popolnoma seznanjena o okoliščinah ter ohranitvenih ukrepih, ki jih je sprejel argentinski organ, saj naj bi združenje zadevnih skupnih podjetij Svetu in Komisiji predložilo predlog za sprejetje takih ukrepov.

70 S tem v zvezi Komisija opozarja na besedilo člena 24 Uredbe št. 4253/88, v skladu s katerim lahko zniža ali odloži finančno pomoč, če se na podlagi preučitve ugotovi napravilnost ali znatna sprememba, ki Komisiji ni bila dana v odobritev. Tudi če bi bilo iz sporazuma o ribištvu mogoče sklepati, da bi argentinski organi na sestankih skupnega odbora le obvestili Komisijo o izplutju ladje iz argentinskih voda, naj tožnica vseeno ne bi ravnala v skladu z dolžnostima obveščanja in lojalnosti, ki ju imajo upravičenci do pomoči Skupnosti.

Presoja Sodišča

71 Iz Priloge I k Odločbi o odobritvi pomoči izhaja, da v podatke, ki so v njej vsebovani, ne more biti vnesena nobena sprememba brez predhodne odobritve argentinskih organov in Komisije.

72 Sklicevanje na spremenjeni projekt (ARG/ES/SM/26-94) o ustanovitni skupnega podjetja, ki ga je predstavil SAEV, in ki izrecno določa izkoriščanje ali predelovanje argentinskih ribolovnih virov, je del te priloge.

73 Sodišče prve stopnje je torej v točki 125 izpodbijane sodbe pravilno razsodilo, da plovila, ki jih uporabljajo skupna podjetja, ne bi smela zapustiti IGC Argentine brez predhodne odobritve Komisije.

74 Šesti pritožbeni razlog je treba zato zavrniti.

Peti pritožbeni razlog

Navajanje strank

75 Pritožnica navaja, da naj Sodišče prve stopnje ne bi upoštevalo dolžnosti Komisije v zvezi s pravno kvalifikacijo določenih dejstev kot primerov višje sile.

76 Sodišče prve stopnje naj bi v točki 145 izpodbijane sodbe menilo, da Komisiji v izpodbijanih odločbah ni bilo treba upoštevati izčrpanja ribolovnih virov, ampak da

bi pritožnica morala pred izplutjem iz argentinskih voda Komisijo zaprositi za predhodno odobritev.

77 Ta trditev bi bila v nasprotju s sodbo Sodišča prve stopnje z dne 6. marca 2003 v zadevi APOL in AIPO proti Komisiji (T-61/00 in T-62/00, Recueil, str. II-635, točka 72), v skladu s katero lahko obstoj upravne prakse, tudi kadar ta ne izhaja iz nobenega predpisa, na podlagi katere Komisija preuči, ali obstaja primer višje sile, zaradi katerega bi morala opustiti ukinitev pomoči, to institucijo obvezuje vsakič, ko se pred njo uveljavlja primer višje sile.

78 Pritožnica zatrjuje, da se zdi, da je Komisija v svojem dopisu z dne 28. februarja 2000 priznala obstoj primera višje sile. Komisija naj bi sama navedla, da bi obdobje neaktivnosti plovila Vieirasa XII v argentinskih vodah med 5. julijem 1996 (izplutje iz argentinskih voda) ter 31. decembrom 1996 (konec biološke obnovitve patagonske zobate ribe) dejansko lahko združila z aktivnim obdobjem. Razlog za izplutje ladje iz IGC Argentine naj bi bila samo in izključno višja sila.

79 Komisija meni, da je ta pritožbeni razlog nedopusten, saj naj na prvi stopnji ne bi bil uveljavljan noben primer višje sile.

80 Glede temelja Komisija zatrjuje, da naj nikoli ne bi nakazala morebitne višje sile. Meni, da izplutje ladje iz argentinskih voda ne izpolnjuje zahtevanih pogojev za to, da bi se lahko štelo za upravičeno zaradi morebitnih razlogov višje sile, saj naj obstoj „nenormalnih in nepredvidljivih" okoliščin ne bi bil dokazan. V nobenem primeru izčrpanje zadevnih zalog ne bi bilo mogoče šteti za nepredvidljivo okoliščino.

Presoja Sodišča

81 Pritožbeni razlog je dopusten. V točki 105 pritožbe se SAEV v okviru pritožbenega razloga z naslovom „Problemi, nastali zaradi podredne uporabe splošne ureditve o skupnih podjetjih" sklicuje na protislovje med metodo, uporabljeno za namen izračuna znižanja pomoči, ter dejstvom, da naj bi med postopkom Komisija sprejela, da bi izplutje iz argentinskih voda med prepovedjo ribolova, ki so jo enostransko izdali argentinski organi, lahko pomenilo primer višje sile.

82 Glede temelja je Sodišče prve stopnje pravilno presodilo, da Komisiji ni bilo treba upoštevati izčrpanja ribolovnih virov v zadevni coni. S tem v zvezi je opomnilo, da bi morala pritožnica pred izplutjem iz argentinskih voda Komisijo v vsakem primeru zaprositi za predhodno dovoljenje. Kot izhaja iz obravnave šestega pritožbenega razloga, je ta ugotovitev pravilna. Nič drugače ne bi bilo, če bi okoliščine, ki jih navaja SAEV, pomenile primer višje sile.

83 Peti pritožbeni razlog je treba zato zavrniti.

Stroški

84 Člen 122, prvi pododstavek, Poslovnika določa, da Sodišče odloči o stroških, ko je pritožba neutemeljena. V skladu členom 69(2) tega Poslovnika, ki se v postopku pritožbe uporablja v skladu z njegovim členom 118, se neuspeli stranki naloži plačilo

stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija priglasila plačilo stroškov SAEV in ker ta s pritožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov tega postopka.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Eduardo Vieira SA se naloži plačilo stroškov.

Podpisi